

z a m ě s t n a n c e m a z a m ě s t n a v a t e l e m, jakož i mezi zaměstnanci téhož zaměstnavatele. V § 2 jsou pak příkladmo uvedeny t. zv. pracovní spory, o nichž rozhodovati přísluší soudům pracovním, avšak i tam se hned úvodními slovy »V mezích ustanovení § 1« znova poukazuje na vymezení právě vytčené. Z toho plyne nepochybně, že ve sporu o žalobě, kterou podala žalobkyně jako vdova po zaměstnanci žalované firmy proti této firmě jako bývalé zaměstnavatelce svého zemřelého manžela a kterou se domáhá náhrady škody pro nepřihlášení manžela k pensijnímu pojištění, není podle § 1 odst. (1) zákona čís. 131/31 sb. z. a n. příslušným rozhodovati soud pracovní, ježto tu zřejmě nejde o spor, který vznikl mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem anebo mezi zaměstnanci téhož zaměstnavatele. Nezáleží na tom, že žalobní nárok jest vyvozován ze služebního poměru zemřelého manžela žalobkynina k žalované firmě, nýbrž rozhodné jest jen, že ž a l o b k y n ě s a m a není a nebyla u žalované zaměstnána a že spor nevznikl z j e j í h o pracovního, služebního neb učebního poměru k žalované firmě. Není proto třeba obírat se otázkou, zdali žalobní nárok jest nárokem samostatným anebo odvozeným z práv získaných zemřelým manželem žalobkyně.

Čís. 12317.

Smlouva o povinnosti k odběru piva za trvání zápůjček poskytnutých pivovarem, po případě po určitou dobu i potom, nepřiči se nutně dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 2. února 1933, Rv I 1458/31.)

Žalovaný pivovar poskytl žalujícímu družstvu roku 1926 a roku 1928 zápůjčky, začez se žalující družstvo zavázalo mimo jiné odebíratí jen od žalovaného pivovaru pivo za trvání zápůjčky, nejméně 12 let. Dlužní úpisy byly vtěleny na nemovitosti žalujícího družstva. Žalující družstvo splatilo pivovaru zápůjčky až na zbytek 23.000 Kč, ježž se pivovar zdráhal přijmouti, pročež jej družstvo složilo k soudu. Žalobou, o niž tu jde, domáhalo se družstvo na pivovaru, by žalovaný byl uznán povinným podepsati výmazní listinu, že pohledávky žalované strany proti žalující straně již pominuly a že zanikly všechny nároky žalované z dlužních úpisů. V žalobě uvedlo družstvo mimo jiné, že se závazek odebíratí pivo od žalovaného pivovaru přiči dobrým mravům a proto že smlouvy o zápůjčku jsou nicotné. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolatel se snaží dovoditi, že poskytnutí zápůjček 120.000 Kč a 12.000 Kč proti knihovnímu zajištění a proti 6% zúrokování neznačilo zvláštní výhodu proti jiným zápůjčkám v době té poskytovaným. I kdyby bylo správné tvrzení, že závazky straně žalující uložené jsou značné, ba i nepoměrně větší nebo těžší, než závazky strany žalované, neplynula by již z toho neplatnost ani nicotnost smlouvy. To, že majetková hodnota nebo tíže

vzájemného plnění je v patrném nepoměru k hodnotě plnění, nečiní o sobě smlouvu neplatnou ve smyslu § 879 čís. 4 obč. zák.; k tomu musila by přistoupiti ještě další okolnost, totiž, že bylo kořistěno z lehkomyšlnosti, tísně, mdlého rozumu, nezkušenosti nebo vzrušení myslí druhého smluvníka. Nic takového nebylo ani tvrzeno, tím méně prokázáno. Nebylo zejména nic uvedeno, co by svědčilo tomu, že byla strana žalující, uzavírajíc smlouvy, o něž jde, v tísní, nebo že v letech 1926 a 1928 výroba piva a hospodaření s ním nebyly ještě omezeny. Že by si byla nemohla pivo jinde opatřiti, žalující strana ani netvrdila. V odstavci V. žaloby uvedla sama, že mohla zápůjčky obdržeti za týchž podmínek u kterékoli záložny nebo spořitelny. Nelze tedy usuzovati, že strana žalující byla ke smlouvám dohnána tísní. Podle výsledků průvodního řízení uvedl první soud správně, že se žalující straně dostalo uzavřením a v důsledku smluv, o něž jde, četných výhod, ona dostala hotové peníze v době, kdy stavba nebyla ještě ukončena, zápůjčka byla poskytnuta v druhém pořadí, žalovaný pivovar, aby umožnil straně žalující další výpůjčky, postoupil přednost před svými pohledávkami, zápůjčka byla poskytnuta na 6% úrok, splatný pololetně pozadu, žalobce dostal zdarma k dispozici inventář, pivo dodáváno mu za nízkou cenu. I k tomu jest poukázati, že žalovaný pivovar poskytl žalobci tyto výhody v době, kdy se ještě nemohlo věděti, jak bude podnik žalující strany prospívati, takže i v tom směru brala strana žalovaná na sebe risiko. Pakliže si žalovaný pivovar za tohoto stavu a za uvedených podmínek zavázal stranu žalující k odběru piva na dobu 12 let, nelze v tom shledati ujednání, přičící se dobrým mravům. Strana žalující nebyla tím co do kvality dodávaného piva vydána libovůli žalovaného pivovaru, jenž již podle zákona povinen byl dodávati jí piva nejméně prostředního druhu a jakosti (čl. 335 obch. zák.). Z celého stavu věci, jak vyplývá z výsledků jednání a průvodního řízení, jest usuzovati, že žalující strana uzavřela smlouvy, o něž jde, z vůle úplně volné a svobodné proto, že je tehda pokládala za výhodné.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) odvolací soud nepochybil, neuznav smlouvy o zápůjčkách ze dne 12. ledna 1926 a ze dne 17. července 1928 pro závazek žalujícího družstva k odběru piva u žalované firmy za trvání zápůjček, nejméně po dobu 12 let za nicotné z důvodu, že se přičí dobrým mravům. Je pravda, že § 879 obč. zák. smlouvy, jež se přičí dobrým mravům a jsou proto nicotné, neuvádí výčetmo, a je tudíž správné tvrzení žalujícího družstva, že, i když se smlouvy pod žádný případ nicotné smlouvy podle § 879 čís. 1 až 4 zák. nehodí, nebylo by lze již říci, že se smlouvy dobrým mravům nepřičí a nejsou nicotné. Avšak o smlouvách případně dovodil i odvolací i soud první stolice, že se ani ve svých jednotlivých ustanoveních ani v celku dobrým mravům nepřičí a proto neplatné nejsou. Na vývody dovolání, jež v pod-

statě jsou jen opakováním toho, co uplatňováno bylo v první stoličce a v odvolání, odkazuje se, aby se předešlo opakování, na důvody napadeného rozsudku a i rozsudku prvního soudu. Důvody ty odpovídají stavu věci i zákonu, jakož i judikatuře (srovnej sb. n. s. 5084, 6061, 6793, 7415, 11342). Dodati jest tolik: Zajistiti si odbyť, se dobrým mravům nepřiči a proto není proti dobrým mravům, že si žalovaný pivovar ve snaze po zajištění odbytu žalující družstvo k odběru svého piva zavázal. Závazek ten není časově neomezený, nýbrž zní na dobu trvání zápůjček, po případě nejméně na dobu 12 let. Závazek nebyl převzat bez poskytnutí výhod žalovaným pivovarem. Již poskytnutí zápůjček ve značné výši 132.000 Kč v době, kdy se hostinec žalujícího družstva teprve stavěl, bylo výhodou, k čemuž se druží další výhody, poměrně nízký, jen 6%ní úrok, placení úroků pozadu a splácení jistiny po částkách podle odběru piva. Závazek odběru piva po stanovenou dobu, v určeném nejmenším množství a se stanovením pokuty, po případě odškodnění při nedodržení závazku není proti poskytnutým výhodám do té míry neúměrným, že se jeví jako vykořisťování žalujícího družstva, jež existenci jeho, po případě existenci jeho podniku ohrožuje. Poukaz žalujícího družstva, že prý ve smlouvách není stanovena povinnost žalovaného pivovaru k dodávání piva, že není stanovena jakost piva a ani jeho cena, neodpovídá skutečnosti. Podle obsahu smluv a zejména jejich smyslu je žalovaný pivovar povinen dodávati pivo dobré jakosti a za normálních podmínek, to jest i za normální ceny. Tvzení, že žalující družstvo je vydáno všanc libovůli žalovaného pivovaru, nemá opodstatnění. Dodávání piva špatné jakosti nebylo prokázáno. Závazek k odběru nejméně 400 hl piva ročně nemá toho významu, který mu žalující družstvo přikládá. Nemožnost odběru takového množství piva nebyla ani tvrzena a, kdyby nezaviněně k takovému poklesu odběru došlo, nebylo by žalující družstvo proti vykořisťování onoho ustanovení o nejmenším odběru bez ochrany. K vývodům dovolání o nicotnosti smlouvy nebylo lze přisvědčiti.

Čís. 12318.

Ustanoveným zástupcem ve smyslu § 24 polic. řádu pro Ústí nad Labem jest rozuměti toho, komu byla správa domu svěřena, nikoliv toho, koho majitel domu používá k plnění povinnosti uložené mu policejním řádem. Obecným příkazem domovníkovi neb služební smlouvou s ním nezcistili se majitelé domu povinnosti podle policejního předpisu.

Obec v Čechách jest oprávněna, ukládati majitelům domů, by udržovali a čistili veřejný statek. Ustanovení policejního řádu, ukládající majitelům domů, by udržovali a čistili chodníky, bylo vydáno v mezích platných zákonů.